

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНІКА»

Факультет філології
Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Чеська літературна критика в персоналіях: діахронічний аспект

Освітня програма Чеська мова і література

035 Філологія :: 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська.

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26. 08. 2025р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Чеська літературна критика в персоналіях: діахронічний аспект
Викладач (-і)	к.ф.н., доц. Тереховська Олена Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0342)59-61-44
Е-mail викладача	olena.terekhovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	30 годин/1.0 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи. Консультації проводяться щосереди з 15.05 по 16.25. Можливі консультації у день проведення лекцій чи практичних занять, а також через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.
2. Анотація до курсу	
«Чеська літературна критика в персоналіях: діахронічний аспект» входить до дисциплін філологічного циклу і передбачає ознайомлення з історією та теорією чеської літературної критики від початку (відколи чеська критика виділилась у самостійну галузь науки про літературу до сучасності) з її методологією та зв'язком з іншими літературознавчими науками. В межах курсу важливо з'ясувати місце і роль літературно-критичних поглядів окремих персоналій, осмислити важливість їх праць в системі певної історико-літературної епохи.	
3. Мета та завдання курсу	
Сформувані знання про основні положення і методологічні принципи чеської літературної критики; навчити опрацьовувати літературно-критичні роботи як важливе літературознавче джерело, ознайомити з іменами найвидатніших чеських критиків та письменників-критиків, що формували чеський літературний процес на різних етапах його історичного розвитку, порівнювати літературно-естетичні ідеї і принципи, висловлені письменниками в критичних працях з їх творчим доробком. З'ясувати важливість літературної критики в системі класичної філологічної освіти.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ знати поняття і терміни та методологічні принципи літературної критики; ✓ розуміти особливості розвитку чеської літературної критики як галузі науки про літературу, її зародження та розвиток; ✓ знати жанри чеської літературної критики; ✓ розуміти диференціацію літературної критики з точки зору суб'єктів літературно-критичної діяльності; ✓ знати зв'язок літературної критики з іншими літературознавчими дисциплінами; ✓ здійснювати аналіз літературно-критичних праць; ✓ розуміти важливість літературно-критичних праць письменників для розуміння їх літературно-естетичних і філософських поглядів в системі певної історико-літературної епохи. ✓ розвивати творче мислення, професійні здібності; 	

✓ формувати здатність працювати індивідуально, в парах та групах.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	035 Філологія 035.038 Філологія (Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська	4-й курс, 2024-2025 рр.	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Літературна критика як галузь науки про літературу. 1. Предмет літературної критики. 2. Структура, мета, завдання, методи літературної критики. 3. Зв'язок літературної критики з іншими літературознавчими дисциплінами. 4. Проблеми періодизації чеської літературної критики.	лекція/дискусія	2, 3, 9, 10, 13.	2		протягом семестру
Тема 2. Диференціація літературної критики з точки зору суб'єктів літературно-критичної діяльності. Професійна критика. Письменницька	лекція/дискусія	2, 3, 9, 10, 13.	2		протягом семестру

критика. Читацька критика.					
Тема 1. Літературна критика як галузь науки про літературу. 1. Літературознавчий науковий дискурс щодо предмету, завдань, мети літературної критики. 2. Місце чеської літературної критики в системі сучасного чеського літературознавства. 3. Відмінність літературної критики від історії літератури. 4. Проблема періодизації чеської літературної критики.	Практичне/ дискусія	2, 3, 9, 10, 13.	2	5	протягом семестру
Тема 3. Жанри літературної критики. Проблема стилю чеської літературної критики.	Лекція/дискусія	2, 3, 9, 10, 13.	2		протягом семестру
Тема 2. Історія чеської літературної критики. 1. Зародження чеської літературної критики. Гавлічек Боровський і його праця «Kapitola o kritice» (1846). 2. Йозеф Юнгман «Словесність» (1820), Йозеф Красослав Хмеленський, Вітезслав Халек, Елішка Красногорська, Левандер Чех - найвидатніші чеські літератори і	Практичне/ дискусія	10-22.	2	5	протягом семестру

критики XIX ст.: оглядовий аспект.					
Тема 4. Місце і роль літературної критики в системі класичної філологічної освіти. Літературно-критичні праці як важливе літературознавче джерело інформації про письменника та історико-літературну епоху.	Лекція /дискусія	10-22.	2		протягом семестру
Тема 5. Чесько-українські літературно-критичні зв'язки. Чеські літературно-критичні студії в Україні.	Лекція /дискусія	10-22.	2		протягом семестру
Тема 3-4. Чеська літературна критика першої половини XX ст.. Іржи Брабец, Антонін Броусек, Рудольф Черні, Вацлав Чорний, Мілош Дворжак, Бедржих Фучик, Рузена Гребенічкова, Ян Гроссман, Кветослав Хватек, Мілан Юнгман, Мілан Янкович, Ян Якубек, Зденек Каліста про чеську літературу XX ст.: ідейно-змістовий і поетикальний аспекти.	Практичне /дискусія	10-22.	4	5	протягом семестру
Тема 6. Чеська письменницька критика: методологічний аспект.	Лекція/ дискусія	10-22.	2		протягом семестру
Тема 5-6. Чеська	Практичне	10-22.	4	5	протягом

літературна критика періоду Нормалізації: Й. Гаєк, Г. Грзалова, В. Достал, Й. Рибак, П. Белічек.	/дискусія				семестру
Тема 7. Чеське марксистське літературознавство: оглядовий аспект. Мілан Благінка, Франтішек Бурянек, Юліус Фучик, Олдрех Рафай, Ладислав Столл, Степан Влашин.	Практичне/ дискусія	10-22.	2	5	протягом семестру
Тема 8. Чеська літературна критика ХХІ ст..	Практичне / дискусія	10-22.	2	5	протягом семестру
Тема 9. Постмодерністська літературна критика.	Практичне / дискусія	10-22.	2	10	
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	100 балів				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань				
Семінарські заняття	Не передбачені				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 балів.				
7. Політика курсу					
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Астраханова Н. Поетологічний дискурс. Збірник наукових праць (філологічні науки). 2019. № 13. С. 10. 2. Брюховецький В. С. Специфіка і функції літературно-критичної діяльності. К.: Наукова думка, 1986. 171 с. 3. Брюховецький В. С. Силоне поле критики: Літературно-критичні статті. К.: Рад. письменник, 1984. 240 с. 4. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с. 5. Денисова Т. Наука «компаративістика» в сучасному потрактуванні // Літературна компаративістика. Вип. І. К., 2005. 6. Літературна компаративістика. К. : ПЦ Фоліант, 2005. Вип. І. 363 с. ; Вип. ІІ. 362 с. 7. Літературознавча компаративістика: навчальний посібник / за ред. Р. Гром'яка. 					

- Тернопіль, 2002. С. 6-20, 29-181.
8. Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства. Літературознавство. Міжнародна асоціація українців. Кн. 2. К.: Обереги, 200. С. 42-50.
 9. Зінько Ю. А., Калитко С. Л., Кравчук О. М., Поп І. І. Нариси історії Чехії. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця, 2017. 464 с.
 10. Vaculík L. Sekyra. Praha, 1966. S. 16.
 11. Hrzalová H. Spoluvytvářet skutečnost: k vývoji české socialistické kritiky a prózy v letech 1945-1975. Praha, 1976. S. 151.
 12. Fialová A. Poučení z krizového vývoje: poválečná česká společnost v reflexi normalizační prózy. Praha, 2014. S. 63.
 13. Janoušek P., Čornej P. Dějiny české literatury 1945-1989. S. 473.
 14. Tille, V.: Božena Němcová. Odeon, Praha 1969.
 15. Veselá, Blanka. 2010. „Žena, kterou lízaly šelmy. Archetypální analýza Helgy z Klímova Utrpení knížete Sternenhocha“. In Blanka Knotková-Čapková a kol. Tváří v tvář. Gender 86 jako metodologická kategorie literárních analýz. Praha: Gender Studies o.p.s., s. 92-111.
 16. Vodička, F.: Počátky krásné prózy novočeské. НФН, Praha 1994.
 17. Wellek, René, Austin, Warren. 1996. Teorie literatury. Olomouc: Votobia.
 18. Wutsdorff, Irina. 2006. „Místo Babičky ve vývoji české literatury z pohledu genderu“. In Karel Piorecký (ed.).
 19. Святополк Чех. URL: https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Svatopluk_%C4%8Cech
 20. Сторощук І.І. Роман про митця в контексті літературних дискусій. Компаративні дослідження слов'янських мов та літератур 2012. Випуск 17. С. 217 -226.
 21. Малуца О. “Винайдення традиції” у період національного відродження. Славістична збірка. 2016. №2. С. 327-338.
 22. Krejci K. Svatopluk Cech a Matej Broucek prazsky mest'anPraha, 1952, s, 15-16, 12.

Викладач:

к.ф.н., доц.. О. В. Тереховська